

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., télvére 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilvántartás szerint 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik hetenként egyszer szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Válság?

Ki megy: Andrassy-e, vagy Werkerle? Vagy Kossuth talán? vagy az egész kabinet? Nem-e Justh hagyja el diszes elnöki méltóságát és vonul ellenzékbe? Mi lesz a fuzióval, ugyan meglesz-e? És ha meg lesz, hogyan lesz meg? Negyvennyolczas alapon-e, vagy hatvanhetes elemek tömörülésével? Ha pedig nem lesz meg, mi következik azután, vizözön-e, vagy a Nemzeti Társas-kör hallgatag alakjai vonulnak újra fel.

Száz ilyen kérdés röpköd a magyar politika levegőjében. Hogy az a fészek, amelyből kireppentek nem valami mintatiztaságú, azt tudja mindenki. És hogy ezek a kérdések csak arra vannak szánva, hogy mesterségesen idézzenek elő bizonyos ideges feszültséget, megtöltsék a levegőt villamos szikrákkal, szóval, hogy a közéletet nyugtalanítsák: hál' Istennek az is köztudomásu ma már.

És éppen mert ismert dolog, azért hullanak vissza a röpködő kérdések rövid vergődés után szárnyukat szegve. A közvéleményt megtéveszteni ma már nem lehet, szántakarva mesterségesen idézni fel válságot akkor, amikor erről szó sincs: szánalmas együgyű kísérlet, amelyet a ma-

gyar közönség politikai érettsége habozás nélkül utasít vissza.

Válság — az nincs. Semmiféle válság nincsen, semmiféle irányban. Nagy föladatak előtt állunk, súlyos kérdések várnak megoldásra: ennyi a tény. De csak egy szemernyi judicium kell annak a belátásához, hogy az a nemzeti irány, amelynek medrében Magyarország ma új kor felé halad, meg nem változhatik, és mivel ez az irány szerves összeköttetésben áll és szinte elválaszthatlan azoknak személyétől, akik megteremtették, z személyekben sem eshetik, józanul tekintve a dolgokat, jelentékenyebb változás.

A magyar nemzetnek két nagy ellensége volt mindenha. Mind a két ellenség százados keletű. Az egyik az a Lajtántuli törekvés, amely ezt a geografiát is, meg faji eredetére nézve is önállóságra termett nemzetet és országot százezer kudarctól vallott, de mindig újra felbukkanó makacssággal akarja egy nagy hatalmi hóbortnak, a „Gesammt-Monarchie eszméjének vazalusává tenni. Az az osztrák politika ez, amely Kollonics hirhedt jelszavában domborodik ki a legkifejezöbben, az a beolvasztó politika, amely ellen II. Rákóczi Ferencz kibontotta Szüzmáriás kornétáit; amely ellen kardot ragadtak 48-ban a nagyidők névtelen félistenei, s

amely ellen küzdünk ma is, ahogy az Isten tudunk adta, és küzdeni fogunk az utolsó csepp vérig, amíg magyar él a Kárpátok alján, Duna-Tisza mentén.

A másik nagy ellenségünk nem kevésbé régi. A visszavonás az, amely untalan felütötte a fejét, valahányszor nyugodtabb korszak, az alkotó munka korszaka köszöntött erre a nemzetre. A labanczoktól a darabontokig minden kornak meg voltak a maga tág lelkiismeretű magyarjai, akik kincsért, hatalomért áruba bocsátották a nemzeti ügyet, sőt akkor is sziszegve öltögették mérges nyállal teli viperanyelvüket, amikor a nemzet felébredt öntudata visszakergette őket sötét odvakba. De sajnos, akadtak egyébként jóhiszemű, talán jót is akaró hazafiak is mindenkor, akik egyéni hiúságból, szereplési viszketegségből, vagy egyszerűen csak meggondolatlanságból nem egyszer állították válságos helyzet elé nemzetüket.

Évszázadok tesznek tanuságot amellett, hogy mégsem jutottak célhoz a magyarság ellenségei soha. Ha le is gyürtek bennünket egy időre, a magyar Anteusz mindig újból, új erővel pattant fel a földről. A Lajta vizén átáramló törekvésökkel szemben megvédelmezett bennünket az élethez való jogunk hatalmas érzése, a sok kihullott magyar vérről átita-

TÁRCZA.

A Nőegylet működéséről.

A hajdusoboszlói Nőegylet, mely a múlt évvel fentállásának 22 esztendejét töltötte be, ismét egy áldásos és viszonyaink közt szép eredményének mondható esztendőre tekinthet vissza.

Közöljük erre nézve a főbb adatokat, melyek minden szép szónál szebben beszélnek s hirdetik, hogy ez egyesületünk igazán él s nemes szívvél és buzgósággal tölti be jótékonycélú hivatását.

Az egyesület rendes tagjainak száma a múlt évben 135 volt, mely szám azonban már a f. évben 168-ra emelkedett.

Nagyon lényeges egy ilyen egyesületnek a tagok száma, mert hiszen a bevétel egyik fő részét épen a tagsági díjak teszik. Épen ezért nem lesz talán érdektelen a legközelebbi 10 évre visszatekinteni, mely évek visszafelé következőképen jelzik a tagok számát: 135, 119, 124, 90, 99, 90, 89, 80, 77 és 71. Tehát a f. évi létszám 168 tagjával a 10 év előtti taglétszám kétszeresénél 26-tal több.

Már maga ez egyetlen adat mutatja az egyesület virágzását s dicséri az egyesületi elnökség nemesen érző szívét s ebből származó buzgó, lelkiismeretes munkásságát.

Egyébiránt az egyesület bevételeinek többi részét takarékpénztári betéteinek s alapítványösszegeinek kamatából, továbbá

az őszi segélygyűjtésből s más adományokból, valamint az évenként rendezni szokott estélyek jövedelméből nyeri. Épen ez utóbbira nézve följegyezzük, hogy a múlt évben rendezett s igen sikerült kabaret-estélyen az egyesület nemes céljának hódolva, művészetükkel szép áldozatot hoztak Kelemen Jánosné és Dr. Simon Józsefné urasszonyok s Gaszner Ágicza urleány, valamint az ez alkalommal szereplő férfiak.

Az 1908. évben az összes bevétel 1238.69 K volt, melynek főbb tételei következők: 1. Tagsági díjakból 270 K. 2. Az őszi segélygyűjtésből: 222 K. 3. Kovács Gyula alispán ur adományai 50 K. 4. A Hajdumegyei Takarékpénztár adománya 40 K. 5. H.-Szoboszlói Takarékpénztár adománya 40 K.

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztyű-, kötszer- és orvosi műszer-tárát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummi görcsérharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készíttetnek. E szakba vágó javítások legpontosabban eszközöltetnek. Valódi **FRANCZIA és AMERIKAIGUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.**

ott hazai röghöz való ragaszkodás és a szabadságnak szeretete. A széthuzás átka pedig elült mindannyiszor, valahányszor nehéz idők előtt állott a magyar.

Nem lesz hát vizözön most sem, mely a koalíció vétkeiért mossa el a föld színéről a magyarság önállóságra és függetlenségre irányuló törekvéseit. Nem válság sem, mert ha komolyra fordul a dolog, a magyar közvélemény józan ítétele lenéző megvetéssel fordul el minden ugratástól, minden szinfal mögötti intrikától. A hamis jelszavak kívülről szilárdnak látszó, de belül üres oszlopai belerogynak a megsemmisülésbe, a nemzet pedig nyugodt lélekkel biztatja magát azokra a gránitoszlopokra, amelyeknek vállán sorsa egyizben nehéz időben nyugodott már s amelyek terhüket megingás nélkül viselik most is.

És ahogyan nem ártanak ezeknek az oszlopoknak az üres jelszavak, konkolyhíntő intrikák tisztátalan hullámal, épp úgy nem fogja megdönthetni őket még az a bizonyos — vizözön sem!

Az új adó törvényről.

Az adófizető mindig gyanakodó. Mikor az államélet egész vonalán és évek óta arra dolgozik a törvényhozás, hogy imvestál, fizetéseket rendez, állásokat kreál, intézményeket létesít, új feladatokba kezd — akkor ugyan még a Herkópáternak se fogja elhinni, hogy mindez a sok kiadás, állandó teheremelkedés nem jár nagyobb adózással. A sanda gyanu, hogy a 15 év óta napirenden lévő új adótörvény egy kicsit archimedesi csavar is lesz, — a polgárokra kétségtelenül meg van mindnyájunkban.

Nem is az a szerencsétlenség, ha egy modern állam a régi költségvetésének ke-

retében meg nem marad, hanem az a baj, hogy szembe vagyunk állítva valamennyien és az adómorál szent nevében gyanúsítgatjuk egymást. Az a baj, hogy míg gyarló emberek lesznek, akik mindent helyesnek a maguk szemüvegén át látnak: addig becsületes és igazságos adó-törvény és adókvetés mindenki meglegedésére nem lesz. A múltban az volt a baj, hogy a meddig a harmadik osztályu adóban az állam 10⁰/₀-ot követel bevallani, addig az állam maga kényszerítette az adófizetőt hazugságra. Mert tessék meggondolni, mit jelentett a múltban a 10⁰/₀-os kereseti adó és ennek egyéb járuléka az adófizetőre nézve? Egyszerűen oly tehernek az adófizetőre való háritását, a mely alatt feltétlenül össze kellett roskadnia. A míg az állam az évi keresetnek 10⁰/₀-át követelte, addig becsületes bevallásról és adómorálról beszélni nem lehetett. Az adómorál ott kezdődik, hogy az állam az adófizetés teher birását mindenkire igazságosan osztsze el. Igaz, hogy egy kicsit mulatságos, egy kicsit cinikus, egy kicsit komisz dolog is, mikor olvassuk az előadói beszédet, amelyben többek közt az is foglaltatik, hogy budapesti és vidéki ügyvédek 100 vagy 200 korona évi jövedelmet vallottak be, — még akkor is, mikor ezeket a kiáltó visszaéléseket hánytorgatjuk, még akkor is az államnak az adófizető polgárokkal való bánásmódjára gondolunk, arra, hogy a polgári becsületszó ünnepi palástjában tisztességes vallomást akart, midőn az évi jövedelmek egyenes adóban 10⁰/₀-át, a mely járulékaival, a községi pótdadóval a betegápolási adóval és egyéb elsorolhatatlan közterhekkkel bizvást kétszer annyira tehető, — követelt. Ezt bevallani igazság szerint nem is lehetett.

Nem kell senkitől kérdeznünk, hogy elavultnak tartja-e a régi adótörvényt, a mely a harmadik osztályu kereseti adóval

megrovott polgárságtól jövedelmének egy ötöd részét kívánta bevasalni? Valóban már nagyon régen megérett az idő, hogy egy igazságos adótörvény lépjen életbe, amelynek bázisa az legyen, hogy állapítsák meg becsületesen minden egyes adó fizetőnek évi összes jövedelme és megállapítván a kis existenciák adómentes lét minimuma, a módosabbak, a nagyobb jövedelemmel bírók viseljék progresszív módon az állami kiadások terheit, a többiek is e terheket jövedelmek arányában. Szükség volt erre a törvényre, mert valóban a régi törvénynek számos olyan kibuvó helye van, a hol az adó nem fizetők kényelmesen átsiklottak és az államkiadások terheit átengedték azoknak az „adóalanyoknak,” akik viszont igen is közeli kezeügyében voltak a finánczoknak.

Megszűnt az az idő, amikor a néphangulatával egészen biztosan lehetett játszani, ha a demagógia elkiáltotta; a „nem fizetünk adót!” czimű sokszor hangzott kortes jelszót. Ma már nincsen olyan falusi népköri tag, aki elhinné, hogy akár melyik állam fenntarthatná intézményeit adófizetés nélkül. Tudatában van mindenki, hogy az állam méltán szed adót a polgároktól, mert intézményes alkotásokat ad vissza s oly intézményeket, melyek az állampolgár jövedelmét fokozzák, és így képessé teszik őket az adóterhek könnyű viselésére. Minden állam, mely azért emeli vagy rendez az adót, hogy polgárainak intézményes alkotásokat nyújtson, amelyek állampolgár boldogulását czélozzák, csak a legnagyobb dicséretre méltó. Olyan adótörvény, amely kivétel nélkül mindenkinek legteljesebb tetszését elérje, olyanra nem számíthatunk soha. De nem számíthatunk arra sem, hogy az egymásra utalt társadalmi osztályok valaha kibéküljenek a közterhek bármilyen átháritásában, a meddig különféle életpályák, és külön-

pénztár adománya: 20 K. 6. A Kabaret-estély jövedelme: 294 K. 7. Betétek és alapítványok kamataiból: 190 K.

Az összes kiadás pedig 1155 K. volt. s ennek főbb tételei következők: 1. A rendes havi segélyezés (63 szegénynek személyenként 1—2 koronával) 720 K 50 f. 2. Szegény iskolás gyermekek felruházására: 257 K 20 f. 3. A Kabaret-estély kiadási költsége 95 K s végre az eljáró díja: 69 K 76 f.

Az egyesület vagyona jelenleg következő; 1. Takarékpénztári betétek 4977 K 82 f. 2. Soltész László alapítvány; 600 K. 3. Lengyel Imre alapítvány: 1000 K. 4. Mult évi készpénzmaradvány 85 K 67 f. 5. vagyon a régi költségvetésének ke-

Ez adatok mutatják az egyesületnek — a mai viszonyaink között — virágzását és évről-évre fokozatos fejlődését. Ezt mutatja különösen a segélyezés mérvében beállott nagy haladás, mely szerint pl. 8 évvel ezelőtt 1900-ban a havi segélyezés évi ésszege 258 K, a szegény gyermekek felruházására fordított összeg: 178 K s így az összes segélyezés 436 K volt, míg a mult évi összes segélyezés 978 K, tehát a többlet 532 K.

Ezt pedig lehetővé tette ez egyesület alapítóinak áldozatkészsége, a takarékpénztári betéteknek s alapítványoknak támogatásának, a tagok létszámának az utóbbi években fokozatos gya-

rapodása s végre az évenként rendezett igen sikerült nőegyleti estélyek.

És ha a jelenben az egyesület virágzásában, fejlődésében az éltető lelket keressük, akkor azt a közönségnek az egyesület iránti áldozatkészségén kívül egy nemes urasszonyban találjuk meg, ki buzgó fáradhatatlansággal, szeretetből fakadó s szeretet ébresztő lelkiismeretességgel és jószívű áldozatkészséggel dolgozik és fárad az egyesület élén, mint annak alelnöke. És ez Hetey Ignácné. Hála és szeretet legyen neki a jutalma úgy az egyesület, mint az egyesület által segélyezett részéről.

Butor kiállitást

WEISZ GYULA

nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon, hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók kárpitos és diszitő butorraktárában. DEBRECZEN, Szécsényi-utca 19, szám.

féle jövedelmek lesznek. Az a törvényjavaslat, mely nyolcz részből áll és melyet meglehetősen idegenséggel tárgyal a törvényhozás, hosszú időközön át készült és kétségtelenül át van itatva az új szociális élet tartalmával. Nem szakít egészen a régi rendszerrel, nem mer francia mintára, a tiszta jövedelem bázisára lépni, de kétségtelen, hogy a progresszivitás felé halad, a létminimumot megállapítja, tetszik nekünk, hogy a külföldön huzamosabban tartózkodó adóját háromszorosra emeli, ezenfelül a nem altruistikus alapon álló közkereseti és részvénytársaságok adójának kirovására és tegyük hozzá igazságos mértéket tart.

Remélni lehet, hogy a tárgyalások során az adóköteles jövedelem tételesen meg fog határozható és így a tényleg be nem folyó jövedelem nem fog megadóztatni, ami szerfölött igazságtalan lenne. Azt hisszük, világosabb szövegezést nyerünk az adó kipuhatólás rendszerénél is a névtelen feljelentések teljesen negligáltak. Könnyíteni fognak a több gyermekkel bíró családapák adóterhein és rekompenzálni fogják a községeket, amiért az állami adókat beszedi.

Ugy látszik az egyenlő teherviselés elve mégis eleven valóság lesz s az adómentességek kedvezményei, valamint az adó nemfizetés sok szédelgése végre megszűnnek.

Egyébként pedig valljuk azt, hogy a legjobb adótörvény igazságosan és becsületesen csak akkor megy át az életbe, ha az adókiadás minden funkcionáriusát az akarat hatja át, hogy az államnak egyetlen polgára se viseljen nagyobb terhet, mint amennyit évi jövedelme, kereseti viszony szerint megbir s ha az adó az évi jövedelem szerint igazodik.

Városi közgyűlés.

G. Tóth János polgármester elnöklete alatt 1909. január hó 30-án közgyűlés tartott. Lefolyása volt: Első sorban a megbízás alapján képviselők lettek bejelentve. Aztán a házipénztárnál kezelt 1907 évi alap felülvizsgált számadások jóváhagyása tudomásul vétetett. Az 1907. évi közpénztári számadást a vármegye felülvizsgálva szintén jóváhagyta, egyúttal el lett rendelve, hogy a hátralékos pótdó hajtassék be, a bevehetlen pótdók töröltessenek, nagyobb felmerülő kiadás pótköltségvetéssel fedeztessék, az utalványozásoknál a költségvetés tartassék be.

Az 1909 évi közpénztári költségvetési előirányzatot a vármegye jóváhagyta, egyúttal elrendelte, hogy jövőben a kivetési adókulcs az 1886. XXII. t. cz. 130 §-ában 3 csoport szerint vettessék ki. Ezt a közgyűlés megállapítva

felelőse, mert a küszöbön levő adóreformjavaslatok szerint az új adókezelés az 1911. évben életbe lép, amikor is az összes közszolgáltatások együtt fognak kezelteni, amikor az eddigi rendszer melletti kezelés változás alá fog jönni, így nem volna célszerű ezen 22 éves gyakorlatot megváltoztatni. A mező örök javadalmazására vonatkozó részét a polgármester fogja életbe léptetni. Aztán a Soós Mihály és társai által a 200 hold földnek a ref. egyház használatára tárgyában szerkesztett 32/1891 kgy. számú közgyűlési határozat helyesbítése iránt beadott kérelem került szőnyegre. A kérdéshez Ádám János, Borbély Gábor, Körner Béla, Szilágyi János, Gáti Sándor és Szabó Sándor, Hetey Ignác v. tisztiügyész szólottak.

G. Tóth János polgármester felvilágosítása után fel lettek szólítva nyilatkozattételre az 1891. évben az alkalommal leszávozott, s most jelenlévő képviselők. Az eredmény az lett, hogy Körner Béla, Hetey Ignác, K. Szilágyi Bálint, Czeglédy István, Márton Mihály, Gáti Sándor, Lénárt András, Szilágyi János, Dörgő Sámuel, Horog Sámuel, Borbély Gábor, T. Szilágyi Mihály, Márton József, Jeges János képviselők egyhangulag kijelentették, hogy a 200 hold föld 50 évre adatott át használatba a ref. egyháznak. Ezután határozta a közgyűlés, hogy a polgármester és tisztiügyész megbizatnak, hogy a ref. egyház küldötteivel állapítsák meg, hogy a 200 hold föld hogy adatott át miért a ref. egyháznak, általában a szükséges rendezésre nézve az ökörföldet illetőleg is tartssák meg.

A Bika italmérési helyiség bérbeadása tárgyában 1909. január 3-án tartott árverés eredményét, mely szerint Áron Miksa a legtöbb ígérő 5150 koronát ajánlott fel — polgármester és tisztiügyész kiküldöttek bejelentették, Dr. Grósz Adolf indítványozta, hogy az Áron Miksa ajánlatát fogadja el a közgyűlés. A tárgyhöz hozzászóltak: Borbély Gábor, Szilágyi János, Körner Béla és Kemecei Sándor. Az állandó választmány újabb árverést javasolt. A megtartott szavazás eredménye az lett, hogy 43 képviselő újabb árverés megtartása mellett, 14 képviselő pedig az Áron Miksa ajánlata elfogadása mellett szavazott. Ez alapon a közgyűlés újabb árverést rendelt.

Dr. H. Kovács Bálint főorvos lemondását elfogadta a közgyűlés, négy és fél évi lelkiismeretes működéséért elismerését fejezte ki, s alispánt felkérte a megüresedett főorvosi állás betöltésére.

Székely József házipénztári ellenőrnek a gyámpénztári ellenőri teendői teljesítéséért évi 100 korona tiszteletdíj állapított meg. A debreczeni méntelep értesítése, hogy 9 mén lett kiosztva, s a zabért 10 korona, szénáért 4 korona lett métermázsánként meg-

gyermekkel szemben követett eljárásról tett polgármesteri előterjesztés tudomásul vétetett. As 1905 és 1906 évi gyámügyi számadás felülvizsgálva jóváhagyatott, csupán a tartalékalapból a segélyalapba utalt összeg lett visszautalva.

Tudomásul vétetett, hogy Krisztián Pál segédjegyző megfeleltette azt a közgyűlési határozatot, mely elrendelte, hogy január 8-ra foglalja el hivatalát, egyszersmind polgármester meg lett bízva, hogy ez állást ideiglenesen töltsse be. G. Kiss Gábor s társai népköri tagok kérelmére 200 korona a gyékényfonási ipar fejlesztése céljából kiutaltatott. Az államvasutak részére a közlekedés céljából 27 négyszögöl kiadatott vasuti közlekedés céljából. A délolaszországi földrendés által sujtottaknak 50 korona kiutaltatott. A Kösely kertből kiosztott terület átíratására egyesek részére a betétszerkesztésnél az engedély megadatott.

A gazdasági ismétlőiskola államosításáról.

A gazdasági ismétlőiskolákat az 1868. évi 38. törvényczik alapján a 66569 sz. rendelettel 1893-ban szervezte az államhatalom, még pedig azért, hogy azokban a gyermekek szülői nagyobb részének életmódjára való különös tekintettel, vagy is a nép életére kiható és hasznos módon, külön szaktanítók által tanitassanak a mezőgazdaság, az állattenyésztés, gyümölcstermelés, szőlőmivelés, konyhakertészet stb.

Tanköteles minden gyermek, fiú és leány 12—15 éves koráig. — A mely községben 40 tanköteles gyermek van, az a község köteles az 1868. 38. t. cz. 50 § alapján gazdasági ismétlőiskolát állítani s fentartani. Nálunk az ismétlő tanköteles gyermekek száma, 400—600 között változik tehát az iskola felállításának s fentartásának alól magunkat ki nem vonhatjuk.

A hivatkozott 66.569 sz. rendelet 7 § szerint, ha a tankötelesek között legalább 50 leány növendék van (nálunk 200—300 van) akkor külön fiú és külön leány ismétlőiskola, szervezendő, melyben a leányok a gyakorlati tanításra képes tanítónők által a háztartásban, konyhakertészet baromfi-nyésztés, házi állatok-kezelés fehérenemű és ruhavarrás ken, der és lentermelésre oktatandók, azon világos feladattal, hogy a leányok női hivatásukra különös gonddal előkészítesenek. Az iskola ez a része nálunk még nincs beállítva, de 50-nél több tanköteles leány levén, feltétlenül felállítandó, csupán egy hivatalos jelentés kell hozzá.

Ugy a fiúk mint a leányok a gazdasági tárgyakon kívül — a közismereti tárgyakra is taníttatnak, külön tanítók által,

BÉSZLER ÉS DÁVID

vaskereskedése Debreczen,
Piacz-uteza 7. (Vécsey-ház)
A Clayton & Shuttleworth Ltd. gépgyárosok képviselője.

vannak és kellene tehát szaktanítók, szaktanítónők és közismereti tárgyak tanítói, a tanulók számára szükséges mennyiségben, tehát ha az iskola be lesz állítva és fejlődik, kétségkívül nagyobb mennyiségben.

Az iskola részére szükséges dolgok: 1.) 20 hold terület. 2.) iskola épület egy tan és egy munkateremmel, tanító lakással, iroda helyiséggel. 3.) gazdasági cselédek, állatok és eszközök elhelyezésére: cselédlakás, baromfi-ól, sertésól, kut, méhes, oldalt nyitott pajta, egy kis magtár vagy kamra. 4.) a tanításhoz szükséges szemléltető taneszközök, a környéken levő talajnek, gazdasági növények, termények gyűjteménye, teljesen ép és beteg példányokból, kártékony rovarokból férgékből, kóros képződményekből, növényi elváltozásokból gyermekeknek való szerszámok, növények utanzatai, állatok képei, növények, fák ellenségei, a tej feldolgozásához való eszközök, nyomtatványok, 10—12 hold föld munkálásához való gazdasági eszköz. 2 ló, 1 tehén, 1—2 darab kocsa, tyukok, libák, ruczák, 3—4 család méh.

Az iskola fentartására fordítandó jövedelmek: 1.) a mező rendőri kihágásból befolyó pénz büntetéseknek szabályrendelettel még le nem kötött fele része. 2.) a gyakorlati telep tiszta jövedelmének 80% perzentje. 3.) a népoktatási törvény 35 §-ában engedélyezett 5 perzentos iskolai pótdó. 4.) az igazolatlan mulasztásból befolyó pénzek. 5.) Ha a fentírt forrásokból, a kiadások nem volnának fedezhetők, a község költségvetésébe veendő fel ezen célra, a szükséges járulékok.

Hogy mindnyájan tisztán láthassunk és helyesen megismerhessük az ügyet, ezeket a törvény alapján állítottam össze. Nyilvánvaló ezekből a törvényhozásnak tiszta nemes szándéka, mely a gazdaközönség érdekét s jövő boldogulását kívánja előmozdítani, nyilvánvaló a község kötelezettsége az iskola felállítására, s fentartására, látjuk micsoda terhet hárít ránk építkezésekben és felszerelésben, látjuk, hogy nálunk a leányok számára az iskola még felállítva nincsen, látjuk, hogy az iskola fejlesztéséhez különböző tanítókra van szükség. Megjegyzem, hogy egy cselédlakás, baromfi-ól, méhes, nyitott pajta, kut, az összes baromfiak, méhcsaládok, a tanításhoz való összes felszerelések már mind meg vannak.

Kötelességünk ezek szerint a gazdasági iskola felállítására, fentartására, fejlesztésére.

A kérdés ez:

I. Hogy állíthatjuk fel ez iskolát a városnak újabb megterhelése nélkül?

II. Hogy kevesbíthetjük meg a fentartással járó, már létező mostani kiadásokat?

III. Hogy szabadulhatnánk meg a jövőbeli, feltétlenül előálló iskola-fejlesztési terhektől?

Felelet:

I. A legnehezebb kérdésen t. i. a gyakorlati telephez szükséges 20 hold föld kérdésén — hála Istennek — már tud vagyunk. A múlt évi október hóban hozott ide vonatkozó határozatunk már jogerős.

Az épületek felállítására s a felszerelésekre nézve, sajnálattal kell fölemlítenünk azt, hogy ha ez előtt öt évvel fogtunk volna a dologhoz, az összes kiadásainkra elég lett volna 21 ezer korona. A derecskei hasonló iskola ennyibe került. Ha két évvel ezelőtt mentünk volna bele elég, lett volna 25 ezer korona. A kabai hasonló iskola ennyibe került. Azóta a munka bérek és anyagárak emelkedtek, ma tehát valamivel több lesz az építkezés és felszerelési költség. A szaktanító számítása szerint kellene 28 ezer korona. Ime öt évi huzavonának az ára

mintegy 7 ezer korona. Hát a jövőbeli huzavonát és késedelmet mennyivel fogjuk még megfizetni?

De vajon kell-e 28 ezer korona az építkezéshez?

Mindenekelőtt megemlítem, hogy Kabán és Derecskén az összes épületeket ujonnan kellett építeni, ezért kerültek azok 21, illetve 25 ezer koronába. Nálunk azonban a cselédlakás, méhes, nyitott pajta, baromfi-ól, kut, az iskolai felszerelések már mind megvannak s így azok előállításai s beszerzési költségei legalább is 2000 korona összegben a szaktanító által számított 28 ezer koronából leüthetők s le is üthetők.

Föltéve, hogy a város vagy közbirtokosság az általa nem használt, ma is üresen álló istállót, mely az iskolai telephez éppen bele esik, az iskola céljaira átadja, ez által a város, az összes melléképületek építési költségétől megmenekül, ami által a 28 ezer koronából legalább is 4000 korona ismét leütendő lesz, s így 6000 korona lesz a számítása után mutatkozik 22 ezer korona, építési s felszerelési költség.

Megjegyzem, hogy a minisztérium itt Hajduszoboszlón megjelent küldöttei is csakugyan 20—22 ezer koronára tették a költségeket.

De tegyük föl, hogy a közbirtokosság nem engedi által, az általa nem használt ócska ólat, jól lehet a város a közbirtokosság számára a mének részére egy sokkal értékesebb új istállót építtetett — s így az iskola illetve a város ez épülettel elesenek: kellene építésre és felszerelésre nem 22 ezer korona, hanem 26 ezer korona.

Hol vesszük ezt az összeget?

Ez a 26 ezer kor. kölcsön útján lesz beszerzendő,

Nagyon kérem azokat, a kiket illet, hogy ne rettenjenek meg, mihelyt kölcsönről hallanak, se vérbe borult szemmel ne tekintsünk egymásra. Nem következik végpusztulás, sem az ütlegetés ideje nincs még itt. — Jegyezzük meg, hogy nem mindig azok a legokosabb emberek, akik magukat annak tartják, és nem mindig azok a polgárok e városnak a legjobb, legigazabb fiai, a népnek legjobb akarói, akik magukról ezt hirdetik s akik a hazafiaságot abban találják, hogy „ne tegyünk semmit, maradjon minden úgy, a mint van.“ Vizsgáljuk meg higgadtan, hogy van e-mónduk és tehetségünk arra, hogy ezt az összeget előteremtjük, úgy, hogy a várost egy fillér újabb adóssággal sem terheljük meg, sőt még nyereségünk is legyen belőle?

Igen is van mód reá.

Padrah Sándor.

H I R E K.

— **Ebéd az alispán tiszteletére.** Padrah Sándor kir. közjegyző csütörtökön az időközi tisztújító közgyűlés alkalmából Kovács Gyula alispán tiszteletére ebédet adott, melyre a helyi hatóságok, intézetek, testületek vezetői voltak hivatalosak. A mindvégig kellemes hangulatban lefolyt kitudó ebéd folyamán felszólalt első sorban Kovács Gyula alispán, ki a vendéglátó szíves házi urnót éltette. Padrah Sándor, Kalocsay Gusztáv, Bélteky Lajos, G. Tóth János polgármester, Lengyel Imre, Pénztáros István, dr. Hamvai Kovács Bálint dikciói után a társaság nagyobb része az éjféle órákig együtt maradt.

— **Adler Samu** a Hajdumegyeyi Takarékpénztár igazgatója febr. 3-án szerdán este 8 órakor lakásán vacsorázás közben hirtelen rosszul lett és eszméletlenül rogyott össze. A gyorsan hívott orvosi segítség

minden lehetőet elkövetett a nagy beteg állapotának enyhítésére, sőt pénteken egyik hírneves egyetemi tanárt is lehvitta a fővárosból, ki a kezelő orvosokkal, dr. Molnár Gyulával és dr. Hamvai Kovács Bálinttal megvizsgálta Adler Samut s a beteg állapotáról kedvezőleg nyilatkozott. Adler Samu a beszélő képességét mai napig sem nyerte vissza, de az orvosok véleménye szerint úgy ezt, mint teljes egészségét pár hét alatt visszanyerendi. Adler Samu betegségét a város minden rétegében nagy részvétellel fogadták.

— **A városi főorvosi állás dr. H. Kovács Bálint** lemondása folytán megürsedett, a közgyűlés a lemondást elfogadta s az alispánt felkérte a további teendők megtételére. Minthogy a főorvosi állás mielőbbi betöltése közérdeket képez s mert azt a lakosság is minden oldalról óhajtja, sőt sürgeti is, az alispán, mihelyt kézhez veszi a közgyűlés határozatát, felkéri a polgármestert a pályázat meghirdetésére s annak lejártá után a választást nyomban megejti, ami márcz. 10 és 20-ika között már minden valószínűség szerint meg is lesz.

— **A ref. elemi népiskolákban** a félelvi iskolavizsgálatokat Bélteky Lajos ref. lelkész isk. széki elnök az igazgató tanítók közbenjöttével a hét elején ejtette meg,

— **Az áll. polg. iskolában** jan. 30-án végződött az első félév, ami a szokásos bizonyítvány kiosztással volt egybekötve, febr. 1-én az előadások újból megkezdődtek,

— **A dalegylet** ma este a kaszinó helyiségében nagyszabású dalestélyt tart, mely igen sikerültnek ígérkezik.

— **A füg. és 48-as Kossuthkör** vasárnap, febr. 7-én délelőtt 1/2 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését Oláh Miklós elnöke alatt.

— **Gazdabál.** Hajduszoboszló gazda közönsége 1909. év február hó 13-án szombaton este a Kossuthkörben Kovács Gyula alispán ur védnöksége alatt zártkörű gazdabált rendez. Beléptidíj: személyjegy 2 kor. családjegy 4 korona. Kezdeté este 7 órakor. Beléptidíj a meghívó előmutatása mellett váltható előlegesen Sággy Ferencz gyógyszerész gyógyszerárán és este a pénztárnál. Rendezőség! Adler Samu, G. Tóth János, Oláh Miklós elnökök; Bor János, Csiha Márton jegyzők; ifj. Borbély Gábor; Czeglédy István, Ádám János pénztárnokok: Kiss János, Ádám Samu gazdák. Az olvasó körök részéről: id. Borbély Gábor, id. Czeglédy Lajos, Csanády István, Csanády Ferencz, Cseke Lajos, Cseke Gábor, S. Czeglédy Károly, Décsy Lajos, Grósz Nagy Mihály, Horogh Gábor, Horogh Sámuel, Horogh Sándor, Herczeg Bálint, Jenei Sándor, K. Kovács József, S. Kovács Sándor, Kiss László, Lénárt András, Márton János, Márton József, Magyar Imre, P. Nagy Bálint, B. Nagy Károly, Rácz Balázs, Sárny Lajos, K. Szilágyi Bálint, id. Szilágyi János, Soós János Tóth Ferencz, Tóth Gábor, Ujvári József. Tánccendézők: Elnök: Dr. Hamvai Kovács Bálint. Adler Ferencz, Béres Lajos, Borbély Péter, Borbély Ferencz, Császi Antal, Czeglédy András, Czeglédy József, Csanády Sándor, Csanády János, ifj. Czeglédy István, ifj. Cseke Máté, ifj. Császi Lajos, ifj. Czeglédy Lajos, S. Czeglédy János, Dörgő Sámuel, Décsy Sándor, Gönczi János, ifj. Gönczy József, Horogh Gyula, Kürthy János, Kircsy János, S. Kovács Gábor, S. Kovács Sándor, Kátay Gyula, ifj. Márton Mihály, Makay Péter, ifj. Makay János, Márton Lajos, Márton Gyula, Mónus Gyula, Nagy Elek, Nánássy Sándor, P. Nagy Lajos, B. Nagy János, B. Nagy Péter, Szilágyi Ferencz, Szilágyi András, Somogyi Antal, ifj. G. Tóth Mihály, M. Tóth Mihály, M. Tóth Sándor, M. Tóth Bálint.

— **A ref. iskolaszék** péntek délután Bélteki Lajos lelkész elnöklete alatt ülést tartott. Marton Lajos tanító állásáról lemondott, helyére a pályázók közül Kátay Károly balmazújvárosi tanítót ajánlja az iskolaszék. A közoktatásügyi miniszter tanfelügyelő utján felhívta az egyházat, hogy a lelenz gyermekek részére hajlandó-e új iskolákat állítani? A tanítók fizetéséhez államsegélyt adna, építési költséget nem. Az iskolaszék nem ajánlja egyh. tanácsnak az iskola építést, mert erre fedezet nincs, de nem is kötelezhető. Az egyház és közbirtokosság között fenforgó vitás birtokügy békességes megoldását az iskolaszék egyhangulag óhajtja, s miután az egyház, érdekeinek megóvását szükségesnek tartja, Bélteki Lajos lelkész-elnököt, Fekete Sándor főgondnokot, és dr. Malatinszky József egyházi ügyészt a vitás ügy megoldására a város által kiküldött bizottságba beválasztani javasolja.

— **Tisztújító szék.** A rendőrkapitányi iktató-kiadó és adóügyi-irnok megüresedett állások választás utján betöltése céljából Kovács Gyula alispán elnöklete alatt időközi tisztújító közgyűlés tartott folyó hó 4-ik napján. — A gyűlés megnyitása után a kijelölt bizottság alakított meg. Tagjai lettek: G. Tóth János polgármester. Hetey Ignác v. tisztügyész Rácz Gábor és Borbély Gábor képviselők. Szavazatszedő bizottságba elnökiül Bélteki Lajos, tagokul Czegléd József és Kiss László választottak, Bizalmi férfiak lettek: Dr. Malatinszky József, Dr. Simon József, Soós Mihály és K. Kovács József képviselők. A rkapitányi iktató-kiadói állásra pályáztak és jelöltettek Kaszás Mihály, Bagi Endre és Vári Szalai Mihály. A közgyűlés Kaszás Mihályt egyhangulag közfelkiáltással választotta meg. Az adóügyi irnok állásra Székely Imre, Csajkos Géza és Vári Szalai Mihály pályáztak és jelöltettek. Szavazás elrendel-tetvén, Csajkos Géza 40, Székely Imre 37, Vári Szalai Mihály 19 szavazatot nyert, s így adóügyi-irnok Csajkos Géza lett. A megválasztottak a közgyűlés színe előtt a hivatali esküt letették, mi e a közgyűlés 1/2 11 órakor véget ért.

— **A „Gazdasági Bank rt.“** és az azzal kapcsolatos „Népsegélyző szövetkezet“ január hó 31-én tartotta évi rendes közgyűlését. Dr. H. Kovács Bálint vezérigazgató előterjesztette a zárszámadásokat, amelyek szerint a részvénytársaság tiszta nyeresége a nagymérvű üzleti leírások daczára is 11239 k 20 fillért, a szövetkezet tiszta nyeresége pedig 2593 k. 29 fill. tett ki, amely jelentést a részvényesek, illetve szövetkezeti törzsbetevők örvendetes tudomásul vettek. Vezérigazgató előterjesztette, hogy a szövetkezeti törzsbetevők és a törzsbetétek száma másik évben is rohamos emelkedést mutat, amely az igazgatóság ügy buzgalmának és gyors eljárásának köszönhető. Az ügy forgalom előterjesztése után a részvénytársaságnál a választások megejtése következett. Az alapszabály szerűleg megürült három felügyelő bizottsági tagsági helyre a régi felügyelő bizottsági tagok névszerint Rochlitz Arthur a debreczeni ipar és kereskedelmi bank cégvezetője, Kiss János és Farkas Bálint egyhangulag újra beválasztottak, pötagul szintén egyhangulag Székely József házipénztári ellenőr választotta meg. Vezérigazgató azután előterjeszti, hogy Nagytiszteletű Bélteki Lajos ur, ki a Gazdasági Bank megalakulásában tevékeny részt vett és az intézetet a legnagyobb odaadással és szorgalommal mindez ideig vezette, nagymérvű hivatali elfoglaltsága miatt mint vezető lelkész, mint iskolaszéki elnök, mint az egyháztanács elnöke, a Gazdasági banknál viselt igazgatósági illetve

elnöki állásáról lemondott. Kéri, hogy érdemei jegyzőkönyvileg örökíttessenek meg Dr. Löfkövits Márton igazgatóságtag a debreczeni ipar és kereskedelmi bank igazgatója szintén igen meleg szavakban méltatja Bélteki elnök ur érdemeit s mint igazgatósági tag társától az igazgatóság nevében bucsuzott el tőle hátaltelt meleg-érzéssel, amely az egész közgyűlést megindította, kérve, hogy a távozó elnöknek három évi szorgalmas működéséért köszönet szavazzassék. A közgyűlés úgy a vezérigazgató, mint Dr. Löfkövits Márton indítványát nagy lelkesedéssel elfogadta. Bélteki Lajos meghatottan mond köszönetet az elhangzott szép szavakért és a közgyűlésnek iránta tanúsított ragaszkodásáért, kijelentette azt, hogy Ő nem távozik el, szívben. érzésben mindenkor jelen lesz, nem szűnik meg ezután sem az intézetet támogatni, de nagymérvű hivatali elfoglaltsága miatt, különösen mint vezérigazgató helyettes is, annyi időt nem szentelhet az intézetnek, amennyit az rohamos fejlődésénél fogva megkövetelne tőle, s így kénytelen volt lemondani. Dr. H. Kovács Bálint ezután előterjesztette, hogy Aron Dávid igazgatóságtag elhalálozott, Nagy Éliás igazgatóságtag pedig Debreczenbe elköltözött, kéri ezen két igazgatósági helynek is a betöltését, A közgyűlés erre egyhangulag megválasztotta igazgatóságtagokul Kalocsay Gusztáv rom. kath. plébánost, Demjén Ferencz ref. lelkészt és Nagy Sámuel kereskedőt. A közgyűlés erre az elnök lelkes éljenzésével eloszlott.

— **A Hajduszoboszlói Takarékpénztár** r. t. február 7-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését.

— **A ref. egyháztanács** ma délelőtt ülést tartott Bélteki Lajos ref. lelkész és Fekete Sándor főgondnok elnöklete alatt. Az iskolaszék egyes javaslatait ugyszólván vita nélkül, egyhangulag elfogadták, kivéve a tanítóválasztásra vonatkozót. Az iskolaszék Kátay Károlyt ajánlotta kitünő bizonyítványai és jeles működése alapján. A presbiterium, miután az első szavazásnál abszolút többséget nem nyert senki sem, a másodizbeni szavazás után Soós Lajos tanítót választotta meg Érolasziból 6 szótöbbséggel. A választást heves korteskedés előzte meg.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

— **A hajduszoboszlói ipartestület** febr. 7-én vasárnap délután 2 órakor tartja tisztújító közgyűlését. Az ipartestület legfontosabb teendői az elnök és jegyzőre vannak bízva s így nagyon meggondolandó, hogy kiket tüntetnek ki iparosaink e vezető állásokra leendő megválasztással. Egy szakképzett intelligens elnök s egy magát értő, törvény-

tudó jegyző az összes iparosság ügyeit előre viheti; ellenben tapasztalatlan és kellő intelligenciával nem bíró vezetők az iparosság legvitálisabb érdekeit sem képesek megvédeni s az iparos érdekeknek kiszámíthatlan kárt tehetnek. Muhi Dániel jelenlegi ipartestületi elnök minden tekintetben megfelelő állásának s a testület ügyeit mindenkor hűséggel, teljes odaadással szolgálván, marandandó érdemeket szerzett s újabb megválasztása közmegnyugvást fog kelteni. Az iparosságnak érdeke azt kívánja, hogy jegyzői állásra is intelligens iparost válasszassanak, aki társadalmilag is megállja a helyét.

— **Örök áron eladó Sággy Ferencz** gyógyszerész I. tiz. 142 sz. házasság telke. Esetleg három részre felosztva is eladatik. Értekezhetni a tulajdonossal.

— **Eladó egy ebédelőbeli butorzat.** Értekezhetni a kiadóhivatalban.

— **A h. bősörményi városi képviselőtestület** febr. 4. d. e. 9 órakor rendkívüli gyűlést tartott. Elfogadták a vásárendtartási szabályzatot s a járdaépítésről szóló tanácsi jelentést. 30—30 kor. ösztöndíjat adtak Kelemen Gábor m. e. hallgató-nak, Sajtos Imre, Szabó Lajos hittanhalgatóknak, Molnár Gusztáv tanítóképezdészeknek. A bagotai legelőre febr. 15—17 napjain, a kupára febr. 22—24-én kell bejelenteni jószágokat. A városi szántók bérbeadása idejének kitűzésével polgármestert, városgazdát, számvevőt és Fábrián Andrást — ki a földeladásoknál a képviselőt kiküldöttje — bízták meg. A pástorok maradtak tavalyiak. Ezután városi takarékpénztári közgyűlés volt, melynek egyedüli tárgya volt a Fekete József fizetéseképtelenségi ügye, melyről egy másik hírben írunk. Hosszas tanácskozás után a polgármester indítványát fogadták el, mely szerint a közgyűlés nem ad utasítást az ügyésznek, ez az igazgatóság dolga; az ügyészi s felügyelőbizottsági jelentéseket visszaadja az igazgatóságnak, hogy részletezze a Fekete és társai adósságát, tegyen jelentést a többi váltoállományról is. A kezesek által nem kifogásolt Fekete-féle váltók azonnal hajtassanak végre, a hamis aláírásuaknak jeizettek hagyassanak függőben.

Közgazdaság.

A H.-Szoboszlói Takarékpénztár igazgatósági jelentése.

A „H.-szoboszlói Takarékpénztár“ r. t., melynek Hajduszoboszló város a legnagyobb részvényese, az 1908. évi üzletmenetről a következő igazgatósági jelentést adta ki:

Tisztelt közgyűlés!

A „H.-Szoboszlói Takarékpénztár“ Részvénytársaságnak 1908. évi zárszámadását a felügyelő-bizottság által felülvizsgálva és helybenhagyva van szerencsénk a T. Közgyűlés elé terjeszteni.

Ezen számadások szerint társaságunk mult évi üzletmenete teljesen kielégítő volt; betéteink 91,841 koronával, váltótárczánk 16,633 koronával, jelzálogkölcsoineink 35,035 koronával emelkedtek; ellenben viszleszámitolási számlánk, betéteink emelkedése folytán, 38,027 koronával apadt; évi nyereségünk pedig 45,023 korona 12 fillért tesz, melynek felosztására nézve javaslatunk az alapszabályok értelmében következő:

1. Tartaléktöke javára 10%	4500 K — f.
2. Vezér- és aligazgató jut. 4%	1800 K — f.
3. Igazgatóság jutaléka 8%	3600 K — f.
4. Felügyelő-bizottság jut. 4%	1800 K — f.
5. Tisztviselők jutaléka 4%	1800 K — f.
6. Részvényeseknek osztalék 1000 részvény után 30 koronával	30000 K — f.

7. Jótékonycélokra 200 kor.
jutalmazás'ra 300 kor, 500 K — f.
8. Végre az így fentmaradó
összeg, vagyis 1023 K 12 f.
vitessék át, mint nyereség az 1909. évre
összesen: 45023 K 12 f.
Hajduszoboszló, 1909. évi január 10-én
A z i g a z g a t ó s á g:

Dr. Malatinszky J. Rác Gábor
S. Kovács Sándor Oláh Miklós
Ádám János G. Tóth Mihály
Horogh Sándor Sály Lajos
Czegléd József Malatinszky Kálmán
Ádám Sámuel Sturcz János
Nánássy Sándor Czegléd Lajos
Mohácsi Bálint

Nyilttér.)* Nyilatkozat.

A „Független Hajduság“ f. évi január 30-iki számában a hírek közt „Tüntetés a törvény ellen“ czimen egy közlemény jelent meg. Minthogy e tudósításban foglalt állítások s vádak részben ellenem is irányulnak, kötelességem néhány szóban az ügyet kellő világításba helyezni.

Igaz, hogy midőn január 25-én a Radassy-Rákossy pár, polgári házasságkötés céljából az anyakönyvi hivatalban megjelent, a jelen voltak közül egyetlen egy a hivatalos helyiségben belül vette le kalapját s tette le szivarját. Ez is bizvást állíthatom, nem tiszteltlenségből s czélatosságból, hanem egyszerű feledékenységéből történt. Az ilyen dolog bizonyára megrovást érdemel; de sajnos, a közéletben éppen nem áll precedens nélkül.

Ami a házassági anyakönyv atáírásának mellőzését illeti, ki kell jelentenem, hogy tölem, de hiszem az érdekelt felektől is a „tüntetésnek“ minden szándéka távol állott. Magam csak a helyszínen tudtam meg a felek nézetét s ezt az anyakönyvvezető ural a polgárikötés előtt, azon kérés kíséretében közöltem; nem származik-e ebből kellemetlenség? Határozott választ nem nyertem.

Megvallom, hogy ezen aláírásnak, éppen a törvényből kifolyólag nagy fontosságot nem tulajdonítottam. Ha ugyan is az 1894. évi XXXIII. t.-cz. vonatkozó rendeletei ezen kérdést a polgárok szabad elhatározására bizzák s őket az aláírásra kategorice nem kötelezik, ebből azt kellett következtetnem, s úgy hiszem méltán, hogy ez aláírás úgy az akkori törvényhozás, valamint a törvény szerzője Szilágyi Dezső volt igazságügyi miniszter előtt is közömbös vala.

Végül a tudósítás cme reám vonatkozó közbevetésére: „aki uriember volna“ kijelentem, hogy amennyiben ezen észrevétel egyéniségemet érintené, azt tisztelettel visszautasítom.

Hajduszoboszló, 1909. február 5-én.
Mayer Kálmán,
róm. kath. kántor-tanító.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

841—1908. vhsz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszéknek 1908. évi 13799. számú végzése következtében dr. Deák Sándor kisújszállási ügyvéd által képviselt Kisújszállási Népbank javára 700 K s jár. erejéig 1908. évi aug hó 22-én foganatosított kielégítési

végrehajtás utján lefoglalt és 2850 K becsült következő ingóságok, u. m.: 1 garnitúra cséplőgép és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a p.-ladányi kir. járásbíró 1908. évi V. 347/8. számú végzése folytán 700 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi 6% kamatai, 1/3% váltódíj költségek erejéig, Földesen végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1909. évi február hó 12-ik napjának délutáni 1/3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszló, 1909. évi jan. hó 16. napján.

SZARKA JÓZSEF
kir. jbir. végrehajtó.

Előnyös bevásárlás folytán

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek adhatok

1 vég 30 rőfös

igen jó minőségű

Irlandi vászon 5.50,

kittinő minőségű

Lehel vászon 6 frt,

valamint a legjobb minőségű Sifonok, Csikós Havasik,

Liliom, Marina és szepességi vásznak,

Kanavászok, Zefirek,

a legolcsóbb árban.

Tisztelettel

Ezry Adolf.

3675
1908 tk.

Árverési hirdetmény,

A hajduszoboszlói kir. járásbíró mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Varga Lajos elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 173 kor. 93 fill. tőke és jár. valamint 16 kor. 30 f. költség kielégítése végett elrendelte a kabai 5457 sz. tjkvben a 1 sorsz. ingatlanra 800 korona kikiáltási árban a C. 1. alatti haszonélvezeti jog fentartásával. Az árverés 1909. évi márczius hó 2-án d. e. 11 órakor lesz Kaba község házában.

Aki árverezni akar, köteles a becsár 20% -át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, mely magasabb ígérlet esetén a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénz ugyanannyi százaléka kiegészítendő.

Az ingatlant a kikiáltási ár 2/3-án alól el nem adják.

Hajduszoboszló 1908 nov. hó 19-én.

Gerstner Miksa
kir. járásbíró.

Legszebb téli áruk,

u. m. mosó barchentek, flannellek, továbbá paplanok, flanel takarók, szoba és lópokróczok,

valódi Jéger alsóruhák, harisnyák, lábtörlők, színes és fehér kész barchent fehérneműek

Kardos László

vászon és

menyasszonyi kelengye üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 9.sz

Határozott ár.

Alapított 1831

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye

Vászon kész fehérnemű

Női divatárak, külön szőnyegosztály

Linoleum

!!! Óriási választékban !!!

Menyasszonyi

kelengyék

bevásárlása alkalmából ajánljuk dűsan felszerelt raktárunkat, a legjutányosab szabott árakhoz.

Szines brocat-selymek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig.

100—110 cm. széles fekete, virágos és sima selymek a legfinomabb minőségig.

Fekete és szines selymekendők a legdivatosabb mintákban.

Fekete és szines plüsch, bársony és berlini kendők.

Szines kasmir- és selyem-paplanok, himzett ágyneműek.

Kész fehérneműek, vásznak és kanavászok nagy választékban.

Fekete és szines divatszövetek, jó mosó velezek és flanclek.

Menyasszonyi fátyolok és koszorúk.

Hajtásos és himzett elejű férfi ingek.

Szörme boák és gallérok.

Ágyterítők és függönyök nagy választékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház
Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota
Üzletünk 1840-ben alapított.

Tegyen okvetlen kísérletet

a

„Központi drogéria“

kiváló

teakeverékeinek

vásárlásával.

Bizonyára ezeket fogja állandóan élvezni.

Közkedveltségük fényes bizonyítéka

elsőrendű minőségüknek.

Eredeti csomagokban és pedig:

1. sz. 50 gr. K. —.60 — 100 gr. K. 1.20
2. sz. 60 gr. K. 1.— — 100 gr. K. 2.—
3. sz. 50 gr. K. 1.— — 100 gr. K. 2.10
4. sz. 50 gr. K. 1.50 — 100 gr. K. 3.—
árban kapható.

Nagy választék

illatszerekben,

(kimérve dekaszámra is.)

Gyógy- és pipere szappanok. Szoba illatosítók.

Kéz- és körömápolási cikkek. Arc-, kézkenőcsők és krémekben kizárólagos nagy raktár.

Debreczen,
Városház épület.

Legolesőbb

férfi-, fiu- és gyermekruhák

óriási választékban

Grünfeld Adolf és Tsa

üzletében kaphatók

DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett (sarok-bolt).

Értesítés.

Ezennel szives tudomására hozom, hogy saját műhelyemben készült festett butorok jó száraz anyagból gyönyörűen festve **minden elfogadható árért kaphatók.** Eladásra készen vannak

Sifonok, ágyak, asztalok, komótok

3 és 4 fiókkal, kredenczek, székek többféle színben és kivitelben. Tehát akinek szép és jó butorra van szüksége van, jöjön el és győződjék meg róla személyesen. **A megtekintés vételre nem kötelez.** Továbbá elfogadok finomabb butorok szállítását és minden az asztalos szakmába vágó dolgot a tehető legjutányosabb árért.

Tisztelettel

Kerekes Gyula

asztalos Hajduszoboszlón. Vasút-utca I. tized 312. sz. A nagygőzmalom közvetlen lejárataánál.

A műhely az udvarban hátul van.
Bejárat a kapun.
Kiírva Kerekes Károly.

Kész festett butorok nálam mindig kaphatók.

Ügyeljünk a cégre!

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, fakedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillá.

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 30 fillér.
Fő- és szétküldési raktár

„Nádor“ gyógyszer-tár

Budapest, VI. Váci-utca 17.

Kapható Hajduszoboszlón Sághy Ferencz és Barbócz Zsigmond, gyógszertáraiban.

ÉLJEN

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított i

Kabán Boross Illés

Fegyverek,

Revolverek

30-50 százalékkal
olcsóbbankaphatók nálam, mintha másutt részlet-
fizetésre vásárolna.Kérje ingyen és bérmentve leg-
ujabb árjegyzékemet.Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb
sportcikkekből állandóan dús raktár.**Földesi L.**fegyver és sportcikk üzlete.
Budapest, VII. ker., Rákóczy-ut Na
ponta 100 csomagotküld vidékre

A legnagyobb termést biztosít
kalászos-, luczerna- és kapás növények-
nél; feltűnő jó eredményt mutat ki szőlő-
ben (70—95 hektoliter) a

fekáikompost-trágya(emberürülék, tüzeppel szagtalanítva), fe-
ülmulja a műtrágyát, mert több évi ter-
mőerővel bír és tartós eső sem képes
elmosni.

100 mm. a telepen átvéve . . . kor. 70

100 mm. a vasutállomáson kocsiba
rakva . . . . . kor. 90Vidékre külön ajánlattal szolgálunk az ot-
tani állomásig bérmentve.

Debreczeni trágyagyár részvénytársaság.

Debreczen Sas-utca 3. szám.

Még azokat is, akik éveken át más
használtak, meghódította a valódit**E R Ő**
SÓSBORSZESZ,mert mindazt egyesíti magában, amit
egy igazán jó és hatásos háziszertől
várni lehet,Óra az egészségnek, fertőtlenít, erő-
sit és edzi az izmokat, fájdalomcsilla-
pító. Páratlan mint szájviz, haj- és
bőrpolószer.Szükséges minden háztartásban
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill.,
1 és 2 koronás üvegekben.Postán 10 kis üveget 3 koronáért
küld utánvétellel vagy a pénz előzetes
beküldése után**KOSMOS Laboratórium GYŐR.**

Kapható mindenütt.

Vigyázz !!**Ha arany, ezüst és ék-
szerárut vásárol, hogy
azt csakis szolid helyen
szerezze be.****A j á n d é k u l**

legalkalmasabb

**arany-óra, ezüst-óra
vagy ékszer tárgy.**Szegény és gazdag egyaránt meg-
találja amit keres**Szép ajándékot** ép úgy vá-
sárolhat **nehány koroná-
ért**, mint sok pénzért**Halász Nándor**ékszerész és órás üzletében
Debreczen, Piacz-utca 24,
Fehérló szálló épület.**Dustartalmu árjegyzékemből különösen
kiemelem a következőket:**

45. szám. Valódi 14 karátos arany nyakláncz szivvel — — —	8 frt 50
81 szám. Valódi 14 karátos arany- gyűrűk — — — —	2 frt 80
236. szám. Valódi 14 karátos jegy- gyűrűk karika — — —	5 frt —
90 szám. Valódi gyémánt gyűrűk	9 frt —
42. szám. Valódi 14 karátos arany karék — — — —	12 frt —
88. szám. Valódi 14 karátos arany brosh — — — —	4 frt 50
27. szám. Valódi 14 karátos arany kereszt — — — —	2 frt 80
21. szám. Valódi 14 karátos női arany órák — — — —	14 frt —
58. szám. Valódi 14 karátos arany órák — — — —	32 frt —
86. szám. Valódi 14 karátos arany nyakkendő tük — — —	3 frt 50
75. szám. Valódi ezüst óra — — —	5 frt 50
196 szám. Valódi nickel óra — — —	2 frt 85
201. szám. Valódi tula óra — — —	7 frt 80
304 szám. Valódi ezüst láncz — — —	1 frt 15
414. szám. Valódi ezüst karperecz	2 frt —
18. szám. Ébresztő órák — — —	1 frt 80
44. szám. Valódi 14 karátos karika függő — — — —	1 frt 60

Vidéki megrendeléseknél elegendő a szám!